

1000

סבתה ארמון גדולה בבית יהודי - אך בטרם בישאה לבעלה, שהיה יהודי בלב ובנפש,

עשתה את הצעד שקבע את גורל חייה. זה אירע שנים ספורות לפני עלותו של צורך ישראל לשלטון בגרמניה.

לתקופה קצרה בלבד זכתה המשפחה לחיים שקטים בביתה, בה גדלה את שלושת ילדיה, וכבר נסחפה אל תוך מערבולת המצוקות בחקופה הקשה ביותר לעם ישראל בדורו. המשפחה בקרעה - בני ביתה של סבתה בשלחו למחנות ולסגזיבשטט הידועה לשימחה. סבתה עצמה סבלה את סבל הביתוק, קיפוח פרנסתה ואבדון כל רכושה. אחרי השיחרור ניסתה המשפחה להשתקם מחדש בגרמניה עד אשר הגיעה להחלטה אמיצה: לעלות לארץ ישראל. והם עלו - בספינת מפילים, הגיעו ובקלטו באחת המעברות, כמקובל באותם הימים. המשפחה התאחדה מחדש, כאן בביתנו. אך לא בשאה שלמה, לאורך ימים, כי סבתה התאלמנה מבעלה האהוב.

35 שנים חייתה עמו כאחת מאתנו. מי אינו זוכר את עבודתה עם שאר האמהות והחברות במטבח הישן שלנו - למשך שנות דור. לאחר, שעבודה זו היתה כבר מעל לכוחותיה ברמתה למשימות ולמצוות שהיא הטילה על עצמה, ואותן קיימה כל השנים בקביעות, בהקפדה ובמסירות: סריגת הגרביים החמים לחיילים ולכלל הצבא, סדירת המגבות לחזר האוכל - ומה עוד?

תמיד היתה מעורה בכל המתרחש בביתנו, לירותה את החברים ואת החברה במחשבתה הצלולה - והכל בחרט בזכרונה המפליא. מותר גם לומר, ביום עצוב זה, כי זכתה עד סוף ימיה לאהבה ולהתמסרות ללא-גבול מצד בני ביתה ומידידיה הרבים. עוה, בשיבה טובה בפרדה מאתנו: אם אוהבת ודואגת למשפחה המסועפת על בכדיה וביניה, התגלמות של אם בישראל, אם למופת לכל הקהילה שלנו, לנו ולבנינו.

יהא זכרה ברוך.

יוסף גורס

דברים שנאמרו ליד הקבר

אומה ארמן ז"ל

א ר מ ה הלכה מאתנו בשיבה טובה, לאחר מחלה ממושכת.
נולדה בגרמניה למשפחה קתולית אדוקה. לאחר שיצאה מן הבית, פגשה במי שעתיד להיות בעלה.
כשקשרה את גורלה בגורלו התגירה אומה כדת וכדין, וקשרה את גורלה גם בזה של העם היהודי.
בימי המלחמה עבר עליה סבל רב. יחד עם ילדיה, שעבדו את הטלאי הצהוב, עמדה בגדופים ובהתעללויות של התושבים ברחובות העיר. פעמיים נלקחו בני משפחתה ממנה למחנה, ואומה נשארה לבדה בלי לדעת מה עלה בגורלם.
בעקבות עמדה בהפצרות הנאצים לעזוב את בני משפחתה כדי להציל את עורה. ביוזמתה של אומה עלתה המשפחה ארצה לאחר המלחמה והצטרפה למעין-צבי.
כאן נשארה באלמנותה שנים רבות והשתלבה בעבודה במטבח בימי הצנע הקשים.
אומה המשיכה בעבודתה המסורה במטבח עד זקנה מופלגת, והפסיקה אותה רק כשחלתה. גם אז לא ויתרה וסרגה גרביים לכולנו. כאן במעין נולדו כל נכדיה של אומה. הרבה עזרה אומה למשפחתה כשנרתמה לעזור בגידולם של הנכדים בכל שעת מחלה או צרה אחרת.
עם כל הקשיים שעברו עליה, לא הפכה למרת נפש. היתה אשה אצילה ועדינה. זכתה לראות הרבה נכדים ונינים שאהבו אותה, הירבו לבקרה, וסעדו אותה בימים האחרונים.
אני כחתנך חייב לך תודה מיוחדת - לא היית חותנתי בלבד, אלא אמא בכל מובן המילה, אהבת אותי ואהבתך.

יהי זכרה ברוך.

בבימין מרגלית - זכרים שנאמרו ליד הקבר

* * * * *

הבעת תודה - לכל החברים אשר עמדו לצידנו, כאשר אומה שכבה על ערש הדווי,
ובמיוחד בתובה תודתנו לצורת המרפאה, אשר עמד לצידנו במשך כל שעות היממה
בהגשת עזרה לאומה - במסירות ובדאגה לשלומה.

תודה

משפחות מרגלית וארמן